

DE SCHAT IN DE AKKER

Geheimen van het koninkrijk (1)

Gelijkenissen lijken eenvoudige vertellingen: beeldende illustraties bij de boodschap van het koninkrijk. Maar dat is toch niet zo: het zijn radicale en explosieve verhalen die de zaak op scherp zetten. Jezus vertelt gelijkenissen om scheiding aan te brengen tussen de mensenmassa, die niet wil horen, en de leerlingen, die wel de geheimen van het koninkrijk begrijpen (13:10-17). Jezus' prediking van het koninkrijk is eenvoudig en tegelijk uiterst moeilijk en confronterend.

Schat

Het koninkrijk waarover Jezus spreekt maakt de kern uit van zijn prediking (Mat 4:17). Onder de Joden leefde er een sterke koninkrijksverwachting: Gods heerschappij zou eindelijk werkelijkheid worden (ook tegen de achtergrond van de Romeinse overheersing). Maar het blijkt allemaal heel anders te zijn: een timmerman die verhalen vertelt over het dagelijkse leven, verhalen waar de clou maar moeilijk te vatten is. Want: het gaat om een koninkrijk dat er al is en dat toch nog moet komen! Dit rijk wordt vergeleken met een schat: het is dus heel kostbaar en waardevol! Letterlijk staat er: 'thesaurus' (als term ook gebruikt voor: 'een groot verzamelwerk met de woordenschat van een taal').

Verborgen

Deze schat ligt verborgen in een akker. Dat was vrij gebruikelijk in die tijd: als je je kostbaarheden wilde beschermen tegen diefstal (banken en brandkasten waren er nog niet), dan begroef je de schat op een geheime plek. Het benadrukt het geheim-karakter van het koninkrijk (vgl. 13:35). Degene die de schat vindt, overkomt dat volkomen onverwacht. Het is puur geluk (genade)! In de gelijkenis van de kostbare parel speelt ook het element van zoeken een

Laat de Heer uw vreugde blijven; ik zeg nogmaals: wees altijd verheugd. Laat iedereen u kennen als vriendelijke mensen. De Heer is nabij.
Filippenzen 4:4-5

grote rol. De vinder verbergt de schat weer: niet elk element van een gelijkenis heeft een eigen betekenis. Het gaat steeds om de vraag: waar klopt het hart van deze gelijkenis?

Vreugde

Hier klopt het hart vooral in de vreugde over de schat! Het is een volkomen verrassing! De vinder gaat nu niet alles verkopen omdat dat nu eenmaal moet, maar vanwege de vreugde die hij ervaart door de schat die hem ten deel is gevallen (zie over vreugde ook de gelijkenissen in Lucas 15). Hier staan een wettisch christendom (waarin geen vreugde is, omdat er van alles moet) en een christendom waarin de navolging van Christus centraal staat (vanwege de vreugde die dat met zich meebrengt) scherp tegenover elkaar. Er moét niets: Jezus dwingt niemand om te kiezen voor het koninkrijk (vgl. Mat. 19:21-22). "De wet en de plicht kunnen wel wat, maar niet veel. Wat de zweep van de wet met veel moeite bewerkt, gebeurt in ijlt tempo door de vreugde van het koninkrijk" (Wim Rietkerk).

Loslaten

Om die ene kostbare schat te kunnen bezitten (toe-eigening) moet de vinder alles los (willen) laten: onze bezittingen, zekerheden en verlangens staan het bezitten van de ene ware schat in de weg (vgl. Mat. 19:29-30). Dat is zeer radicaal en tegendraads! Wie wil dat (echt)? Het gaat erom dat niets je meer in de weg staat om die schat echt over je leven te laten heersen: dat je je diep in de gang van het koninkrijk laat betrekken. Wat is die schat ten diepste? Jezus zelf, die het koninkrijk van God verkondigt met woorden en daden (het gaat om 'het woord van het koninkrijk'; vgl. Mat. 13:18).

Paulus: winst en verlies

Als iemand het koninkrijk van God is overkomen (zonder dat hij er naar zocht) was dat Paulus wel! Hij verwoordt dezelfde realiteit op een indringende manier in Filippenzen 3. Het gaat er echt om dat we alles loslaten waardoor we zo geboeid kunnen zijn (bezit, status, eigen gevormde identiteit, controle). Het gaat om overgave: alles loslaten om vast te grijpen en vast te houden waar het werkelijk om gaat: de Christus van het koninkrijk. 'Christus, mijn Heer, overtreft alles.' Zeggen we dat Paulus na?

Lessen over het koninkrijk

1. Het koninkrijk van God is het aller-kostbaarste wat er is! Het koninkrijk is een 'thesaurus': een schat aan woorden die een nieuwe werkelijkheid voor ons open (met de J van Jezus, de V van Vreugde, de B van Barmhartigheid, de L van Luister van de Heer, de K van Kracht, de G van Gerechtigheid en Geest en Genade. Hoe groot is jouw woordenschat? Hoe ben je bezig om je woordenschat te vergoten en te verdiepen?
2. Het koninkrijk van God is een bron van vreugde! Vreugde is niet een marginaal verschijnsel in het koninkrijk. Het behoort tot de kern. 'Surprised by Joy' ('Verrast door Vreugde'): dat is een centrale typering van het koninkrijksleven. Zie ook: Rom. 14:17, Gal. 5:22 en Fil. 4:4-7.
3. Het koninkrijk van God is een radicale levensstijl: om alles te ontvangen ('Christus is alles') moeten we alles opgeven.

Voor een geloofsgesprek...

1. Lees Matteüs 13:10-17 en 44-46 en Filippenzen 3:7-11. Sta bij alle drie de gedeelten stil vanuit de vraag: Wat is hier de kern?
2. Probeer samen een omschrijving te geven van wat de schat precies is.
3. Heb je de schat gevonden? Ben je op zoek naar de schat?
4. Hoe groot is voor jou de waarde van de schat (de boodschap van het koninkrijk)? Wat heb je er voor over?
5. Wat betekenen 'loslaten' en 'overgave' voor jou als het gaat om het zoeken van Gods koninkrijk (Mat. 6:33)? Betrek hierbij ook Filippenzen 3:7-11.

www.josdouma.nl/koninkrijk